

P. Ciołkosz

KOMUNIKAT RADIOWY z dnia 25 XI, 1941
poranny

I

Dotyczące Polski.

BELGRAD po rosyjsku, 25 XI, g.17.45

W Poznaniu buduje się obecnie stadion sportowy, obliczony na 35 tys. widzów. Przy tym stadionie urządzony zostanie basen do pływania oraz sale gimnastyczne. - Niemcy wiele zrobili dla podniesienia stanu Krakowa, pięknego starego miasta, lecz zaniedbanego i cofniętego w rozwoju. Stan jezdni pozostał wiele do życzenia, wobec czego w ub. sezonie pokryto asfaltem 150,000m² jezdni, a dalszych 100,000 m² naprawiono.

ROKWA po rosyjsku, 24 XI, g.19.30

Z Genowy donoszą, że trybunał wojskowy w Warszawie skazał na śmierć kilku partyzantów, którzy nocą dokonali napadu na koszary żołnierzy niemieckich. Z New Yorku donoszą, że Niemcy rokwirują w Polsce całe zboże, jakie włościanstwo polskie przygotowało na zasiewy zimowe. Oznacza to, że brak jest chleba dla wojsk niemieckich, transportowanych przez Polskę na front wschodni. Polacy jednocześnie cierpią głód. W Grodnie mieszkańcy urządzili demonstrację żądając chleba, w następstwie tego 17 osób zostało zastrzelonych. Niemcy wywożą około 800 Polaków dziennie ze wschodniej części Polski do Niemiec, gdzie oni używani do ciężkich robót. Ośmiu - dziesięciu Polaków dziennie bywa rozstrzelanych. Pozatem wielu Polaków w obozach koncentracyjnych traktowanych jest z wielką brutalnością. Okupanci niemieccy wyciskają z wynędzniałej ludności ostatnie oszczędności. Wystarczy powiedzieć, że w ciągu pierwszej połowy b.r. skarbowego przychody tak zw. Gen. Gubernatorstwa wyniosły 39 mil. złotych, jakkolwiek opodatkowanie zostało podwyższone, podczas gdy w ostatnim roku przedwojennym przychody te wynosiły 391 mil. zł.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK po angielsku, a5 XI, g.18.00

W związku z porozumieniem pomiędzy rządem Stanów Zjednoczonych i rządem holenderskim co do czasowego zajęcia Guiany holenderskiej przez wojska Stanów amerykańskich koła miarodajne wyrażają zadowolenie ze współpracy między obydwoma krajami. Reakcja ludności miejscowej jest dodatnia, albowiem sytuacja wynikająca z bliskości Guiany francuskiej i związanych z tym powikłań wywoływała uprzednio pewien niepokój. Również rządy republik południowo-amerykańskich ustosunkowały się pozytywnie, a sąsiadująca z Guianą Brazylja postanowiła nawet wzmocnić obserwację granicy francuskich posiadłości. Pozatem urzędowo podkreśla się w Stanach, że w normalnym czasie Holandia w sytuacji analogicznej do obecnej byłaby w stanie sama wzmocnić ochronę wojskową Guiany, wobec tego jednakże, iż okoliczności nie pozwalają na to, Stany Zjednoczone musiały się tego podjąć, albowiem kopalnie auksytu w Guianie mają istotne znaczenie dla przemysłu wojennego amerykańskiego. Krok Stanów ściśle jest związany z obecnym stanem stosunków francusko-amerykańskich. - Sekretarz stanu Stimson oświadczył, że wojska fińskie używane są obecnie przez Niemców w celu przecięcia drogi żelaznej, prowadzącej z Murmańska do Leningrad, która stanowi trasę dla dostaw materiałów wojennych, kierowanych do ZSRR na podstawie Lease and Lend Bill. W ten sposób Finlandja przeciwdziała akcji podjętej przez Stany i mającej istotne znaczenie w walce przeciw Hitlerowi.

ANKARA po turecku, 24 XI, g.19.15

Jakkolwiek Japonja ostatnimi czasy nie zachowywała się wrogo w stosunku do ZSRR, obecnie prasa japońska znów rozpoczyna atakowanie tego państwa, przy czym nie można jeszcze stwierdzić jak dalece ta kampanja prasowa związana jest z rozmowami, toczącymi się w Waszyngtonie pomiędzy delegatami japońskimi i przedstawicielami rządu Stanów.

BUDAPESZT po węgiersku, 24 XI, g.18.00

DNB donosi, że stu rolników holenderskich, którzy zgłosili się jako

ochotnicy, wysłanych zostanie do zachodnich obszarów Rosji, gdzie będą zatrudnieni jako nadzorcy nad pracami rolniczymi - w zakresie produkcji zbóż, konopi i buraków cukrowych w okolicy Mińska.

MADRYT - RADIO NATIONAL po hiszpańsku, 24 XI, g. 21.45

Z Madrytu odszedł specjalny pociąg z transportem robotników hiszpańskich, udających się do Niemiec w liczbie około 560 i następnie pociągi będą wysyłane co poniedziałek w terminie aż do 15 grudnia. Robotnicy hiszpańscy otrzymają warunki bytu takie same jak robotnicy niemieccy.

MOSKWA po rosyjsku, 24 XI, g. 17.00

Z Ankary donoszą, że 10 tys. zdrowych robotników rumuńskich w wieku od lat 16 do 19 posyłanych będzie na roboty do Niemiec.

III

Ogólne

BELGRAD po serbsku, 24 XI, g. 17.30

W artykule wstępnym naczelny redaktor Obnovy przyznaje, że akcja partyzantów, która rozprzestrzeniła się po całym kraju, sprawia wiele trosk patriotycznej ludności serbskiej, podkreślając, że jest ona szaleństwem, anarchją, samozniszczeniem narodu serbskiego. Również inne pisma występują przeciwko działalności partyzantów, i przeciwko dowódcy partyzantów pułkownikowi Mihailowiczowi i podają szczegóły o bitwie, stoczonej przez serbską armję rządową z partyzantami koło Rudnik, gdzie rozbito duży oddział i wzięto 600 jeńców.

ZEEBEN po niemiecku, 24 XI, g. 15.00

W Słowacji odbywa się eksproprjacja majątków żydowskich, przy czym 9,600 przedsiębiorstw zostało zlikwidowanych, a dalsze 2,100 zaryzowanych. Przejmuje się również własność nieruchomą, która była poprzednio w rękach żydowskich.

ZIM po włosku, 24 XI, g. 12.00

Donoszą z Bukaresztu, że rząd rumuński postanowił, iż Żydzi zarejestrowani do odbywania robót przymusowych, mają prawo wykupić się od nich, płacąc corocznie pewną sumę. Żydzi niemogący uiścić tej daniny, a niezdolni do pracy zostaną wypędzeni z Rumunii.

PARYŻ po francusku, 24 XI, g. 19.00 i 21.00

Przy oczyszczaniu wschodnich części Serbji od band komunistycznych zabito 239 komunistów. - Sześciu komunistów skazano na więzienie do 10 lat w Douai.

CADUNDBORK po duńsku, 24 XI, g. 11.30

W Oestro rozpoczął się proces siedmiu komunistów, skazanych w pierwszej instancji za próbę sabotażu, a mianowicie za zamach na okręty, pociągi i t.p. M. i. zarzuca się oskarżonym podrzucenie bomb na parowcu polskim Batory w styczniu 1939, gdy znajdował on się w drodze do New Yorku z 1000 osób na pokładzie, oraz podrzucenie na lądzie parowcu bomba zapalających w kwiecień 1939, gdy arcał do Gdyni. Na szczęście bomby te zostały wykryte dość wcześnie, aby zapobiec zakinkolwiek szkodom.

LION po francusku, 24 XI, g. 13.30

Z Paryża donoszą, że trybunał specjalny skazał na kary do 15 lat więzienia 5 komunistów.

MOSKWA po rosyjsku, 24 XI, g. 17.00

W Bułgarji 2 komunistów skazano na śmierć, 2 innych na długoletnie więzienie, a jeden robotnik za odmowę wykonywania prac przymusowych skazany być na 6 lat więzienia.

ROZGŁOSNIENIE AMERYKANSKIE

Depesze

Z Manili donoszą, że efektywy amerykańskie na Filipinach

podniesione zostały do 80 tys. żołnierzy. - Ze Sztokholmu donoszą, że dwa bataljony fińskie na froncie wschodnim odmówiły udziału w walce. Źródła zbliżone do fińskiego sztabu generalnego konstatają niezadowolenie wśród wojska, która zdaje sobie sprawę, że dalsza akcja niema charakteru obronnego, lecz agresywny. - Z Sofji donoszą o koncentracji wojsk niemieckich i włoskich w Burgas i Warnie.

Korespondencje

Vallory, Sztokholm. Szwecja nie została zaproszona na konferencję berlińską i nie wzbudziła ona zainteresowania w Sztokholmie, ponieważ sfery mierodajno uważają, że rezultaty tej konferencji pozbawione będą znaczenia. Uważa się, że jest to nowa forma dyplomatycznej "Winter Hilfe" /pomoc zimowa/. Jedyne stanowisko Finlandji budzi pewne zaciekawienie, ale konferencja nie będzie miała wielkiego wpływu na to stanowisko.

V. Hurd, Boston. W Waszyngtonie panuje pewien optymizm odnośnie sytuacji na Dalekim Wschodzie. C. Hull powiadomił przedstawicieli W Brytanji, Chin, Holandji i Australji o wynikach pertraktacji i reprezentanci ci zdają się być zadowoleni z jej przebiegu. Podkreśla się, że Chiny biorą udział, a więc nie może być mowy, aby pertraktowane zostały tak, jak w swoim czasie postępowano z Czechosłowacją.

IV

Z ostatniej chwili

NEW YORK CBS po polsku, 25 XI, g. 19.45

Kongres i prasa Stanów popierają gorąco decyzję rządu obsadzenia Guiany. Dzięki temu, że Brazylja obsadziła silnie granice, Guiana francuska jest ze wszystkich stron otoczona. Senator Thomas uważa krok rządu za wykonanie doktryny Monroe, zaś senator Hill stwierdza, że krok ten był koniecznością. New Herald Tribune stwierdza, że jest to ostrzeżenie o zbliżaniu się wojny do półkuli zachodniej i uprzedzenie zamiarom uczynienia z Guiany francuskiej odskoczni do najazdu na Amerykę. Minister spraw zagranicznych Brazylji podkreślił ścisłą współpracę tego państwa w obronie Ameryki. Postępowanie Brazylji znalazło też uznanie w Argentynie.

Prasa amerykańska stwierdza, że na konferencji berlińskiej nie było nikogo, kto nie został pobity przez Hitlera, i wypowiada zdanie, że cała konferencja to był tylko potok słów. Zwraca się uwagę, że delegaci Hiszpanji nie zabierali, jak się zdaje, głosu, a tylko złożyli swoje podpisy.

Minister wojny Stanów Stimson oskarża Finlandję o dalsze udzielanie pomocy Niemcom na froncie północnym.

CINCINATI po francusku, 25 XI, g. 19.00

Walka partyzancka w Serbji daje się we znaki Niemcom, na skutek czego wydali oni rozporządzenie, grożące w razie nieustanie walki, rozstrzelaniem 300 tys. osób.

Posel japoński w Peru wyjechał do Waszyngtonu, by wziąć udział w pertraktacjach, toczących się z rządem Stanów.

Donoszą z Berlina, że generał Rommel zaczyna rzucić do walki rezerwy. Berlin podkreśla, że większa część wojsk niemieckich w Libji była dotychczas w odwodzie.

Bangkok. W związku z napięciem sytuacji politycznej powołano pod broń kilka rezerwistów oraz przystąpiono do zorganizowania obrony przeciwlotniczej.

BOSTON WBOS po angielsku, 26 XI, g. 0.05

W Waszyngtonie podkreśla się, że w związku z możliwością poddania Hitlerowi kolonji francuskiej, demokracje gotowe są utracenia wszelkich prób zyskania w tych kolonjach przez Niemców nowych baz wypadowych. Guiana francuska jest otoczona, Martykuna pozostaje w bezpośrednim zasięgu działań Stanów Zjednoczonych, w Gambii Anglicy wzmocnili swe siły i zorganizowali bazy, mogące działać przeciw Dakarowi. W razie pomyslnego zakończenia kampanji w Libji przewidywać można zajęcie Tunisu, Algieru i Marokka francuskiego. Nie wydaje się prawdopodobnym, by wojska francuskie

Afryki północnej, obliczane na 150 tys., stawiały poważniejszy opór. W Indochinach sytuacja jest bardzo skomplikowana z powodu obecności wojsk japońskich, podkreśla się jednak łatwość działania przeciw Indochynom z baz takich jak Singapur.

Departament stanu opracowuje odpowiedź na sugestię wysuniętą przez delegatów Japonii podczas sobotniej konferencji z Hullom. Możliwe, że odpowiedź będzie wręczona jeszcze w dniu dzisiejszym. Koła poinformowane uważa że szanse zawarcia tymczasowego chociażby porozumienia są słabe i równają się 1:3.